

DE ZEBRA

Als je hoeftgetrappel hoort, denk je dan aan een zebra? Waarschijnlijk niet. Wij doen de dingen meestal zoals we ze altijd hebben gedaan. Ik wil onderzoeken hoe wij de werkelijkheid zien en hoe wij aan de kennis komen waarmee wij naar de werkelijkheid kijken. De islam en het sufisme vragen van ons om kennis op te doen. Om Allah te leren kennen, moeten we onszelf leren kennen. Pas wanneer we onszelf echt kennen, kunnen we Allah leren kennen. En als Allah ons toestaat om Hem te kennen, dan leren we onszelf kennen.

Het lichaam waarin wij wonen is zowel een koninkrijk als een graf. Het is het graf van onze ziel. Ons hart bezit het spirituele vermogen om Allah te kennen. Met dit lichaam ervaren wij de wereld, gaan wij door de wereld, zoals een reiziger door de woestijn. Er is niemand van ons die hier achterblijft. Als het hun tijd is, zullen alle profeten en alle met goddelijke genade en kennis gezegende personen, ongeacht het niveau of het stadium dat ze bereikt hebben, van hier verdwijnen. Hij, die hen gemaakt heeft, zal hen ook weer wegnemen, of ze het willen of niet. De kracht die ons hier heeft gebracht zal ons ook van hier wegvoeren. De kracht van Allah heeft niet alleen ons geschapen, maar ook alle dingen om ons heen en alle personen die wij liefhebben. Man, vrouw of bloem, het is allemaal Zijn schepping. Om het sufisme te begrijpen, moeten wij Allah begrijpen, Hij die de hemel en de aarde, met alles wat daarin is, geschapen heeft. Ook ons heeft Hij geschapen. Als wij begrijpen en accepteren dat Allah ons gecreëerd heeft, dan begrijpen we dat Hij iedereen op deze wereld heeft geschapen. Wij zijn geen toevalligheden; stuk voor stuk zijn wij wonderen. Als we dit tot ons door laten dringen, dan nemen we onszelf serieus.

Ons lichaam is als de aarde. Onze botten zijn als bergen. Onze buik is als de zee. Ons vlees is als zand en klei. Ons haar groeit zoals de planten groeien. De huid waarop het groeit is als landbouwgrond. En de huid waarop geen haar groeit is als zilte bodem. Ons verdriet is als het duister en onze lach als het zonlicht. De slaap is de broeder van de dood. Onze kindertijd is als het voorjaar van ons leven, onze jeugd als de zomer, onze volwassenheid als de herfst en onze oude dag als de winter. Onze bewegingen zijn als sterren die reizen door de ruimte.

In dit universum, dat door Allah is geschapen, zijn wij Zijn allergrootste wonder. Maar als wij volkomen onbewust door het leven gaan, half slapend, hoe kunnen we Hem daar dan dankbaar voor zijn? Als een echte derwisj Allah voor één ogenblik vergeet, voert hij een ghoesl, de grote wassing, uit.

Wij moeten onszelf en alles wat wij doen onderzoeken. Als woede de heerser van ons koninkrijk is, dan moeten wij die woede waarnemen. Als we lui zijn, moeten we die herkennen. Maar ook misleiding of roddel kan het in ons koninkrijk voor het zeggen krijgen. Al deze eigenschappen moeten we in onszelf waarnemen. Hier, in dit universum, dat we als het onze beschouwen, bevindt zich de dierentuin van de mensheid waartoe wij gratis toegang hebben. Iedere dag kunnen we zien hoe de boze wolf op jacht gaat, hoe de schorpioen steekt en hoe de aap met zijn geschreeuw en zijn spelletjes de aandacht probeert te trekken.

De dieren die op deze aarde leven zijn niet alleen nuttig voor ons, ze laten ons ook verschillende aspecten van onze eigen aard zien. Mensen zijn geïntrigeerd door het mysterie van het leven en willen de geheimen ervan ontsluiëren. Welnu, alle antwoorden zijn hier op aarde te vinden! We hoeven alleen onze ogen maar te openen. Elke vrucht en elke groente smaakt anders, maar als je ze bij elkaar in een pan doet, krijg je één smaak. Is dat geen mysterie?

We moeten niet alleen streven naar kennis en wijsheid, we moeten ons ook leren goed te gedragen. Daar zullen we nooit in

slagen als we onszelf niet in ons dagelijks leven observeren. Het gaat erom dat we onszelf observeren, niet dat we onszelf meteen willen veranderen. Het gaat erom dat we zeggen: 'Kijk, daar heb je de luiaard weer, die zo snel op zijn teentjes getrapt is.' We moeten onze gebreken gaan herkennen, dan kunnen wij ze omvormen tot kwaliteiten. Dan kunnen wij onze eigen herder worden.

Yoga betekent 'eenwording'. Dit woord is afkomstig van *yunakti*, 'hij verbindt'. *Yoga* is een discipline die je jezelf oplegt. De werkelijke betekenis van *yoga* is die discipline aanvaarden en gehoorzamen aan iets buiten jezelf, met de bedoeling om als mens te groeien.

Een man raakte gewond op het slagveld, maar stond niet toe dat zijn kameraad de pijl uit zijn vlees trok. Hij wilde eerst weten wie de boogschutter was, hoe die eruitzag en waar hij stond toen hij de pijl afschoot. Hij wilde weten welk type boog de schutter gebruikte en hoe lang de pijl was. Terwijl hij over al deze dingen overleg pleegde, overleed hij.

Dit is zoals wij leven. We moeten echter de pijl van nutteloze gedachten uittrekken, weggooien en de speeltjes van ons denken aan de kant zetten, voor het te laat is.

We zeggen onze gebeden en rollen de gebedskraaltjes tussen onze vingers. Maar als we dat mechanisch doen, doet dat niets met ons. En dan zeggen wij dat er iets mankeert aan het Pad. Hoe kunnen wij onszelf veranderen? Als we voor het eten *Bismillah* zeggen, 'in naam van Allah', en ons bord leegeten zonder ook maar een moment aan Allah te denken, dan voelen we ons na afloop vol en merken we alleen maar dat we teveel hebben gegeten. Maar als we *Bismillah* zeggen en weten dat we daarmee de *Nur*, het licht van Allah, in het eten brengen, en als we ons bord leegeten met de gedachte dat het voedsel ons onderhoudt, zodat wij de kracht hebben om tot Allah te bidden en Hem te danken, dan eten we op de juiste manier. Als we ons niet kleden uit ijdelheid en niet voor de mode, dan kleden we ons op de juiste manier.

Wat is de betekenis van dit leven, dat zo snel voorbijgaat, dat het

in een oogwenk lijkt te verstrijken? Een oude derwisj in Medina heeft mij eens gezegd dat het leven een geschenk is dat uit drie dagen bestaat. Maar daarvan zijn er al twee verstreken. Hoeveel geld je ook bezit, hoeveel wereldse macht en invloed je ook hebt, die eerste twee dagen zijn al voorbij. Er rest ons nog maar één dag. Streven we in die ene dag naar het wereldlijke genot, waarvan we weten dat het kortstondig is? Kunnen we in ons hart niet de liefde voor Allah leggen, voordat ons hart stof wordt? Want ons lichaam zal tot stof vergaan. Ook wie nooit genoeg huizen en landerijen bezit, zal op een dag genoeg moeten nemen met minder dan twee meter grond.

Hoe kunnen wij deze sluiers wegnemen, voordat onze ogen niet meer kunnen zien en onze oren niet meer horen? Er is een grens aan de tijd die we hebben en die grens houdt Allah voor ons geheim. Voor ieder van ons ligt die grens ergens anders. Ons verstand zegt dat ons leven eindig is, maar datzelfde verstand begrijpt niet dat we elk moment een beetje sterven. Op een dag is ons haar grijs en onze huid gerimpeld. Als dat vanbuiten gebeurt, moet het ook vanbinnen gebeuren. Ook wij gaan een keer. Eén kort moment en we zullen nooit meer met deze ogen kijken, met deze neus ruiken, met deze oren horen, met deze longen ademen of met deze benen lopen.

Hazreti Omer (r.a.) , een metgezel van de Profeet, huurde een man in om hem iedere dag aan de dood te herinneren. De man deed dit jarenlang trouw. Iedere dag zei hij tegen hazreti Omer (r.a.): ‘Vergeet de dood niet.’

Op een dag kreeg hij te horen: ‘Je hebt het prima gedaan, maar ik heb je diensten niet meer nodig.’

‘Iedere dag dat ik jou aan de dood heb herinnert, heb ik ook mezelf eraan herinnert,’ zei de man, ‘en dat is voor mijn leven heel belangrijk geweest. Waarom hoeft het nu niet meer?’

‘Omdat Allah en die ene grijze haar in mijn baard mij eraan herinnert dat er aan dit leven een eind komt’ antwoordde hazreti Omer (r.a.)

Hoe kunnen we ervoor zorgen dat we niet door de wereld worden meegesleurd? Spiritueel en fysiek heeft het sufisme een positief effect op ons, maar volgens de adab, etiquette van de sufiordes is het ongepast om daar openlijk over te vertellen.

Sufisme is: gouden vissen vinden in rivieren van zand. We moeten praktisch blijven. Maar hoe doen we dat? Als we 's morgens wakker worden en onze ogen opendoen, zeggen we: 'Het is nog veel te vroeg! Ik ben moe. Ik ga weer slapen!?' Of zeggen we: 'Dank U, Allah, voor nog een dag, voor het begin van weer een nieuwe dag.'

Het is de maand van Rajab, de eerste van de vier heilige maanden van de islamitische kalender. Vorig jaar heb ik mijn sjeik horen zeggen: 'Dit kan je laatste Rajab zijn.' Voor hem werd het zijn laatste Rajab. Niemand weet wanneer zijn einde daar is. We hebben allemaal een keer onze laatste Rajab. Toch rennen we als kinderen achter het glimmende speelgoed van deze wereld aan. Iedere ochtend moeten we, als we opstaan, aan twee dingen denken: aan Allah en aan onze dood. Als we aan Allah en aan onze dood denken, dan zal onze leven veranderen. Elk leven heeft een vastgestelde tijdsduur, maar Allah houdt die voor ons verborgen. Als we aan onze dood denken, dan herinneren we onszelf eraan dat alles en iedereen tijdelijk is. Als we ons Allah herinneren, doen we alles met goddelijke aandacht, vriendelijkheid en begrip. Dan begrijpen we dat Hij niet alleen ons heeft geschapen, maar ook de dingen en de andere mensen om ons heen. Als er in deze wereld verkeerde dingen gebeuren, dingen die wij niet prettig vinden, dan moeten we die rechtzetten door onszelf te helen. Ieder van ons moet dat persoonlijk doen. Waarom denk je dat er in een zogenaamd geciviliseerde wereld terrorisme bestaat, waarom er gijzelingen en gijzelaars zijn? Dat alles en nog veel meer bestaat, omdat de mens vergeten is Wie hem heeft gemaakt. De mens is Allah vergeten. De mens is vergeten waar hij vandaan komt, waar hij is en waar hij naartoe gaat.

Gisteren hoorde ik iets afschuwelijks. Wist je dat er in de eerste tien jaar na de Vietnamoorlog meer Vietnamveteranen zelfmoord hebben gepleegd dan dat er in die hele oorlog Amerikaanse soldaten gesneuveld zijn? Dat zegt iets over onze samenleving. *En wij zijn die samenleving.*

De boodschap van Allah komt doorgaans tot ons in de vorm van tegenstellingen. Als we het verkeerde niet zien, zullen we nooit het goede zien. Als we alleen gezondheid zien, laat Hij ons ziekte zien. Als we alleen de levenden zien, is het leven voor ons vanzelfsprekend en laat Hij ons de dood zien. Hoe kunnen we leren zien dat alles in ons leven een boodschap is van Allah, bedoeld om Hem te leren begrijpen? Er is een *hadith*, een daad of boodschap van de Profeet Muhammed (v.z.m.h.), die zegt dat alles wat jou raakt je nooit had kunnen missen en alles wat aan jou voorbij is gegaan je nooit had kunnen treffen. Alles is voorbestemd. Alles is een teken van Allah, een teken van Zijn kennis.

Wanneer we 's morgens onze ogen hebben geopend, Allah dank hebben gezegd en ons Hem hebben herinnerd, dan herinneren we ons onze dood. Daardoor beseffen we dat niets blijvend is. Niets! Hoeveel mensen zijn ons niet voorgegaan? Hoeveel van ons zijn niet meer hier? Mensen die we hebben gekend en mensen die we niet hebben gekend; mensen die veel groter waren dan wij. Niettemin volharden wij iedere dag in onze arrogantie. We zijn verblind en in de greep van wat de wereld lijkt te bieden. Maar het voedt ons maar voor korte tijd.

Nog niet zolang geleden heeft Sjeik Muzaffer el-Jerrahi, hoofd van de Halveti-Jerrahi-orde, deze aarde verlaten. Het doet mij verdriet dat hij er niet meer is, maar dat is meer om mijzelf dan om hem. Wie doet nu het innerlijk werk dat hij iedere dag deed? Hoeveel mensen zijn er nodig om één van zijn gebeden te evenaren?

Niemand kan hem evenaren. Het is aan een ieder die hem gekend en van hem heeft gehouden om in zijn eigen leven meer te doen. Als iedereen hierin bijdraagt, lukt het ons misschien gezamenlijk om te doen wat hij met zijn geweldige werk heeft bereikt. Maar